

آغاز «طرح اعتبار ملی ایرانیان»

گروه اقتصاد دولت چهار دهم در حالی از «طرح ملی اعتبار ایرانیان» رونمایی کرده که هدف گذاری آن، عبور از الگوی سنتی وام‌دهی نقدی و حرکت به سمت تأمین مالی غیر تورمی است؛ طرحی که به گفته وزیر اقتصاد، قرار است از دهه فجر برای همه مردم اجرایی شود و همزمان دودغدغه اصلی اقتصاد ایران یعنی «معیشت خانوار» و «گردش مالی بنگاه‌ها» را هدف گرفته است.

اعتبار ملی؛ آغاز از فرهنگیان، تعمیم به همه مردم

سید علی مدنی زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در آیین رونمایی از این طرح ملی که با حضور وزیر آموزش و پرورش بر گزار شد، اعلام کرد: «طرح اعتبار ملی ایرانیان فعلاً برای فرهنگیان آغاز شده اما از دهه فجر، برای همه ایرانیان اجرا خواهد شد، به گفته او، انتخاب جامعه معلمان به عنوان نقطه شروع، همزمان با تأکید دولت بر نقش آموزش به عنوان زیر بنای توسعه کشور صورت گرفته است؛ رویکردی که نه تنها توسعه کمی مدرسه سازی، بلکه ارتقای کیفیت آموزش را نیز هدف قرار داده است.

چرا اعتبار، نه تسهیلات نقدی؟

وزیر اقتصاد با انتقاد از دشواری دریافت تسهیلات خرد برای مردم، فلسفه این طرح را اصلاح مسیر تسهیلات دهی بانک‌ها دانست و گفت: «تلاش ما این است که تسهیلات بانکی به سمت خرید مردم هدایت شود و بنگاه‌های بزرگ، تأمین مالی خود را از بازار سرمایه انجام دهند.» در مدل جدید، به جای پرداخت پول نقد، به هر ایرانی «اعتبار خرید» اختصاص می‌یابد؛ اعتباری که با مصرف و بازپرداخت آن، دوباره شارژ می‌شود و برخلاف وام‌های سنتی، فشار تورمی کمتری ایجاد می‌کند.

سقف اعتبار و مشوق خوش‌حسابی

بر اساس توضیحات مدنی زاده، سقف اعتبار در نظر گرفته شده برای عموم مردم ۳۰ میلیون تومان است، اما برای فرهنگیان این رقم تا ۱۰۰ میلیون تومان پیش‌بینی شده است. دوره بازپرداخت نیز ۶ ماهه تعیین شده و اگر فرد خوش حساب باشد، به تدریج سقف اعتباری او افزایش خواهد یافت.

به گفته وزیر اقتصاد، ویژگی این طرح نوعی «ضربه گیر اقتصادی» برای خانوار هاست. وی گفت: «اگر شوک اقتصادی به هزینه‌های زندگی مردم وارد شود یا قصد خرید کالای با دوام داشته باشند، می‌توانند از این اعتبار استفاده کنند.»

طرح اعتبار ملی ایرانیان فعلاً به صورت پایلوت اجر امی شود و به همین دلیل، سقف‌های اعتباری آن محدود است. با این حال، مدنی زاده وعده داد که پس از دهه فجر و با اجرای سراسری طرح، این سقف‌ها به تدریج افزایش می‌یابد و «در شأن ایرانیان» خواهد شد.

جزئیات فنی طرح؛ تأمین مالی غیرتورمی چگونه عمل می‌کند؟

بر اساس اعلام وزارت اقتصاد، «طرح ملی اعتبار ایرانیان» به خانوارها اعتبار خرید می‌دهد، نه پول نقد. خانوار با این اعتبار به فروشگاه‌ها مراجعه می‌کند (عددتأییر ای کالاها ی زود مصرف) و اعتبار مصرف شده در نهایت به تولیدکننده منتقل می‌شود.

تولیدکننده نیز با اتکا به این منابع، مواد اولیه خریداری و سرمایه در گردش خود را تأمین می‌کند. به این ترتیب، هم نیاز خانوار پوشش داده می‌شود و هم بنگاه اقتصادی بدون تزریق مستقیم نقدینگی، به منابع مالی دسترسی پیدا می‌کند؛ مدلی که از آن به عنوان «تأمین مالی غیر تورمی» یاد می‌شود.

گزارش ایرنا حاکی از آن است که دوره بازپرداخت این تسهیلات ۶ ماهه و بازپرداخت اقساط آن به صورت ماهانه خواهد بود. نرخ سود در طرح پایلوت حدود ۵ درصد تعیین شده و در صورت بازپرداخت موفق، رتبه اعتباری خانوار بهبود می‌یابد و امکان تمدید اعتبار فراهم می‌شود.

تولید نارضایتی اجتماعی در صف وام ازدواج

در شرایطی که پیش‌بینی می‌شود صف وام ازدواج تا پایان سال به حدود یک و نیم میلیون نفر برسد، برآوردهای کارشناسی مطرح‌شده در یک برنامه زنده تلویزیونی نشان می‌دهد که در صورت اصلاح شیوه تخصیص منابع و برداشتن سقف‌های دست‌وپاگیر برای بانک‌ها، منابع قرض‌الحسنه نظام بانکی ظرفیت کاهش قابل توجه این صف را دارد

محمد حقگو
economice@khorasannews.com

بررسی‌های انجام‌شده توسط مراکز پژوهشی نشان می‌دهد صف وام ازدواج که در ابتدای سال جاری حدود ۸۳۰ هزار نفر بوده، به دلیل برآورد نادرست از منابع بانکی و محدودیت‌های اعمال‌شده در تخصیص تسهیلات، در مسیر افزایش قرار گرفته و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال به حدود یک و نیم میلیون نفر برسد. این در حالی است که چنین وضعیتی از همان ابتدای سال قابل پیش‌بینی بوده و همزمان، منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها امکان جلوگیری از تعمیق این صف را فراهم می‌کرد. افزون بر این، زمزمه‌های کنونی در کمیسیون تلفیق بودجه نیز زنگ خطر تشدید این چالش در سال آینده را به صدا درآورده است.

به گزارش خراسان، اگر چه شرایط اقتصاد کلان کشور فشار سنگینی بر اقشار متوسط و ضعیف وارد کرده، اما واقعیت آن است که بخشی از نارضایتی‌های اجتماعی موجود، نه محصول عوامل بیرونی، بلکه نتیجه بی‌تدبیری‌های داخلی و سیاست‌گذاری‌های نادرست است. یکی از مصادیق روشن این وضعیت، نحوه اجرای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری توسط نظام بانکی است؛ موضوعی که اتفاقاً در مزه راهبردی‌ترین سیاست‌های جمعیتی و اجتماعی کشور در سال‌های آینده قرار دارد.

در همین زمینه، نتایج بررسی‌هایی که اخیراً در برنامه زنده تلویزیونی ثریا مطرح شد، نشان می‌دهد شیوه نادرست محاسبه و تخصیص منابع قرض‌الحسنه بانکی، عملاً صف متقاضیان این تسهیلات را به مرز یک میلیون نفر رسانده و در صورت تداوم رویه کنونی، این صف به سرعت عمیق‌تر خواهد شد.

صفی که از ابتدا قابل پیش‌بینی بود

میرهادی رگه‌شای، کارشناس اندیشکده اقتصاد مقاومتی، با تشریح ابعاد این مسئله می‌گوید: آمارها نشان می‌دهد در ابتدای سال جاری حدود ۸۳۰ هزار نفر در صف دریافت وام ازدواج قرار داشته‌اند؛ رقمی که خود نیز محل بحث است، چرا که بخشی از متقاضیان اساساً موفق به ثبت‌نام در سامانه نشده‌اند. این عدد تا پایان ۹ ماهه سال، با افزایش حدود ۲۰۰ هزار نفر، به حدود یک میلیون و ۶۰ هزار نفر رسیده و در صورت

آزمون «۴۰۵» پیش‌روی وام ازدواج

این کارشناس اقتصادی با اشاره به تکرار این الگو در بودجه سال آینده می‌گوید: برآوردهای اندیشکده اقتصاد مقاومتی نشان می‌دهد برای سال آینده، حدود ۲۶۱ همت از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز و ۴۳۰ همت از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری (در مجموع حدود ۶۹۱ همت) منابع بالقوه برای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری در شبکه بانکی وجود دارد. در مرکز پژوهش‌های مجلس نیز با رویکردی محتاطانه‌تر، این عدد را ۵۸۵ همت برآورد کرده است.

با این حال، شنیده‌ها از کمیسیون تلفیق بودجه حاکی از آن است که منابع مصوب برای تسهیلات قرض‌الحسنه در این حوزه حدود ۵۰۰ همت خواهد بود؛ رقمی که از این میزان، ۱۳۰ همت به تسهیلات اشتغال و تنها ۳۷۰ همت به وام ازدواج و فرزندآوری اختصاص خواهد یافت. این فاصله معنادار میان منابع موجود و منابع مصوب، در صورت تثبیت، می‌تواند صف وام ازدواج را در سال آینده به حدود یک میلیون و ۹۰۰ هزار نفر افزایش دهد.

سیاست غلط سقف‌گذاری

در کنار برآورد نادرست منابع، سیاست سقف‌گذاری بانک مرکزی برای بانک‌ها، یکی دیگر از عوامل کلیدی شکل‌گیری صف وام ازدواج است. بررسی‌ها نشان می‌دهد برخی بانک‌ها، به‌ویژه بانک‌های خصوصی، با وجود در اختیار داشتن منابع مازاد قرض‌الحسنه، اگر در ارائه تسهیلات تکلیفی کوتاهی نکرده باشند، با استناد به تکمیل سقف تعیین‌شده، از پرداخت این تسهیلات خودداری

می‌کنند.

برای نمونه، بانک پاسارگاد در پایان سال گذشته حدود ۱۷ همت منابع قرض‌الحسنه مازاد داشته، اما در ۹ ماهه امسال تنها ۱.۵ همت تسهیلات پرداخت کرده است. بانک گردشگری نیز با وجود برخورداری از ۱۳ همت منابع مازاد در ابتدای سال، تنها یک همت تسهیلات قرض‌الحسنه اعطا کرده و بانک شهر نیز با داشتن ۵ همت منابع مازاد، عملکردی معادل ۳.۹ همت در حوزه تسهیلات ازدواج و فرزندآوری داشته است.

نارضایتی قابل اجتناب

در مجموع، آنچه از دل آمارها و شواهد برمی‌آید، این است که بخشی از نارضایتی اجتماعی موجود، نه محصول تحریم‌ها و محدودیت‌های بیرونی، بلکه نتیجه سیاست‌گذاری‌های قابل اصلاح در داخل است. کاهش واقعی صف وام ازدواج، بیش از آن که نیازمند اقدامات پیچیده ساختاری باشد، مستلزم تصمیم‌هایی نظیر برآورد دقیق‌تر منابع قرض‌الحسنه، حذف یا اصلاح سقف‌گذاری برای بانک‌ها، آزادسازی بخشی از ذخایر قانونی و کاهش محدودیت‌های ترازنامه‌ای برای بانک‌های خوش‌عملکرد در حوزه تسهیلات اجتماعی است. برآوردها نشان می‌دهد سهم اصل تسهیلات ازدواج و فرزندآوری از کل تسهیلات نظام بانکی کمتر از ۳ درصد و سهم مانده این تسهیلات کمتر از ۱۰ درصد است؛ ارقامی که به‌روشنی نشان می‌دهد حل این مسئله، بیش از آن که اقتصادی باشد، به اراده سیاستی و اصلاح‌تدبیر‌ها وابسته است.

بررسی‌ها

نشان می‌دهد

برخی بانک‌ها،

به‌ویژه بانک‌های

خصوصی،

با وجود در

اختیار داشتن

منابع مازاد

قرض‌الحسنه - اگر

در ارائه تسهیلات

تکلیفی کوتاهی

نکرده باشند -

با استناد به

تکمیل سقف

تعیین شده،

از پرداخت

این تسهیلات

خودداری می‌کنند

قیمت جدید مرغ اعلام شد

رئیس انجمن کشتار گاه‌های صنعت طیور و بسته بندی گفت: در حال حاضر تقاضا برای خرید مرغ نسبت به ۱۰ روز گذشته کمتر شده که همین امر منجر به روند نزولی قیمت شده است. به گزارش باشگاه خبرنگاران، یوسف خانی گفت: طی یک هفته اخیر تقاضا برای خرید مرغ ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش یافته است، همچنین بعد از حذف ارز ترجیحی و پرداخت کالابرگ، مردم از فروشگاه

شروط خرید خودرو تغییر کرد

با اصلاح تازہ شورای رقابت، شرایط خرید خودرو از دو خودرو سواز بزرگ کشور وارد فاز جدیدی شد؛ اصلاحی که به‌طور مشخص، دامنه متقاضیان ایران خودرو و سایپا را محدودتر می‌کند و در عین حال، نشانه‌ای از تغییر رویکرد سیاست‌گذار برای کنترل تقاضای غیر واقعی در بازار خودرو است.

فیلتر جدید برای خریداران خودرو

شورای رقابت در اصلاح دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری اعلام کرد متقاضیانی که طی ۴۸ ماه گذشته از ایران خودرو یا سایپا فاکتور خرید خودرو دریافت کرده‌اند، دیگر امکان ثبت‌نام و خرید خودرو از این دو شرکت را نخواهند داشت. این شرط جدید در قالب اصلاح بند دوم ماده ۴ دستورالعمل اعمال شده و سایر مفاد مصوبه بدون تغییر باقی مانده است.

به عبارت ساده‌تر، اگر فردی در چهار سال اخیر از این دو خودرو ساز خرید داشته باشد، تا پایان این دوره زمانی از چرخه ثبت‌نام کنار گذاشته می‌شود؛ تصمیمی که هدف اصلی آن، هدایت خودرو به سمت مصرف کنندگان واقعی و کاهش شانس ورود واسطه‌ها و خریداران چندباره به طرح‌های فروش عنوان شده است.

جایگزین بلوکه‌سازی پول

بر اساس توضیحات منتشر شده، این محدودیت تازه در شرایطی اعمال شده که الزام‌بلو که کردن وجه برای ثبت‌نام خودرو حذف شده است.

صبر و شکیبایی کنجی از کنجهای بهشت است

استادگرامی سرکار خانم

دکتر فریودی در گذشت همسر گرامیتان

جناب دکتر وحیدیان

را تسلیت عرض میکنیم .

دکتر درهمی ویرستاران کلینیک سجاد

هر کس بی خبر از آخرت باشد

شهادتش در قیامت بیار است

هوالباقی

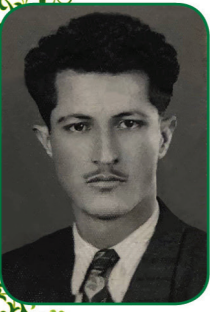
نهمین سالگرد درگذشت

مرحوم حاج مهدی بهروانفر

را گرامی می‌داریم.

روحش قرین رحمت الهی باد

خانواده بهروانفر

۱۳۶۹۹۴

همکار محترم

جناب آقای دکتر وحیدیان

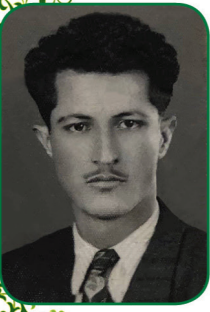
با نهایت تاسف و تأثر درگذشت برادر بزرگوارتان

را تسلیت عرض می نماییم،

برای حضر تعالی و خانواده محترمتان صبر و شکیبایی

و برای عزیز سفر کرده رحمت و آمرزش الهی را خواستاریم .

هیئت مدیره و مدیر عامل ، پزشکان و پرسنل بیمارستان مهر

۱۳۷۳۰۵

اطلاعیه مراسم تشییع استاد گرامی

سرکار خانم دکتر نصرت لطفی

با کمال تأسف و تأثر، درگذشت استاد بزرگوار

سرکار خانم دکتر نصرت لطفی

همسر استاد گرانقدر مرحوم دکتر مهدی لطفی

را به اطلاع میرسانیم، پرنده ای که همیشه در آسمان علم و معرفت به پرواز در می آمد اکنون به سفر ابدی خود روانه شده است.

مراسم تشییع پیکر پاک ایشان روز جمعه سوم بهمن ماه ساعت ۹ صبح از پارکینگ بیمارستان قائم آغاز و بعد از آن به سمت بهشت جواد الائمه انجام خواهد شد. از تمامی عزیزان دعوت میشود تا در این مراسم حضور یافته و با ادای احترام به این استاد بزرگوار، روح بلند ایشان را همراهی کنند.

یاد و خاطره ایشان همیشه در دلهای ما پرواز خواهد کرد.

خانواده لطفی، زینل زاده و سایر فامیل وابسته

۱۳۷۳۵۴

امروز پنجشنبه ۱۴۰۴/۱۱/۰۲ مطابق با دوم شعبان المعظم

سال ۱۴۴۷ هجری قمری شب ولادت با سعادت سالار شهیدان

حضرت امام حسین (علیه السلام) و اعیاد شعبانیه به‌ویژه ولادت سراسر نور فرزند مطهر و منور ولی نعمتمان مهدی موعود (آخرین بازمانده غدیر)

مصادف است با دوازدهمین سالگرد مادر عزیزمان فقیده سعیده

(حاجیه خانم میمنت فیصل) (اخوان فاطمی)

همسر پدر بزرگوارمان شادروان

سلاله السادات حاج سید ابوالقاسم اخوان فاطمی

به آستان مقدس و ملکوتی ولی نعمتمان حضرت علی ابن موسی الرضا

علیه‌السلام مشرف شده و برای سلامتی و تعجیل در امر فرج فرزندان

دست به دعا برداریم.

روح پاک پدر و مادر عزیزمان شاد و یادشان گرامی باد.

اخوان فاطمی

۱۳۷۲۵۹